

Mattheus 5:6

**“Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.”**

Zalig

1 Wat het is

2 Wie het is

3 Waarom het is

Gemeente,

Schijn bedriegt. Dat is een bekend gezegde. Als je afgaat op een eerste indruk kun je nogal eens bedrogen uitkomen. Als je een auto koopt en je kijkt alleen naar de buitenkant en ziet een prachtig glimmend opgepoetst voertuig dan zegt dat niet alles. Als er een slechte motor onder de motorkap zit en de wielassen staan op doorbreken dan heb je weinig aan die mooie buitenkant. Schijn bedriegt.

Dat geldt voor dingen, maar kan net zo goed voor mensen gelden. Iemand kan er op en top gelukkig uitzien. Mooi huis, prachtige tuin met zwembad, prima baan met geweldig inkomen en bonussen. Maar als je wat meer te weten komt, over zijn slechte huwelijk, de ontspoorde kinderen, en zijn depressieve gevoelens, dan merk je dat de schijn bedriegt. Wees er maar niet jaloers op. Schijn bedriegt. Zo kan het ook gelden op godsdienstig gebied. Iemand kan er heel godsdienstig uitzien. Altijd keurig in de gemeente, geweldig veel kennis van de Bijbel, er makkelijk en mooi over kunnen praten. Terwijl zijn hart leeg is, zonder kennis van de Heere en Jezus Christus. Weer geldt: schijn bedriegt.

In de zaligsprekingen benoemt de Heere Jezus de mensen die echt gelukkig zijn. Niet maar voor het oog, niet maar aan de buitenkant, maar die het echt zijn. Dat noemt de Heere Jezus: zalig. Dat houdt in: delend in het Koninkrijk der hemelen, daar eindigt de eerste en de laatste zaligspreking mee, vers 3 en 10. En daarbinnen noemt Jezus op wat dat zalig zijn inhoudt: vertroost worden, het aardrijk beerven, verzadigd worden, barmhartigheid verkrijgen, God zien, Gods kinderen genoemd worden.

1 wat het is

Als je dat samenneemt kun je zeggen: Zalig dat betekent in elk geval drie dingen, daar zitten in elk geval drie lagen in. Zalig dat houdt in: God is met je, God is voor je. Dan geldt: zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn. Dan is God met je verzoend. Dan is de schuld, de zonde, de vloek weggenomen. Dan heb je vrede met God. Dan ben je gerechtvaardigd, dan heb je vrede met God. Overgezet uit satans rijk en het koninkrijk van Christus. Dan is God de Vader je Bewaarder en Verzorger. Dan is God de Zoon je Verlosser en Zaligmaker. Dan is God de Heilige Geest je Leidsman en Regeerder.

In de tweede plaats is dat een situatie die blijvend is, die eeuwig

duurt. Zalig zijn is geen gevoel dat je soms hebt en soms niet, zalig zijn is een toestand, een stand van zaken die nooit meer overgaat. Een toestand die in dit leven blijven zal en die in eeuwigheid voller, rijker en volmaakt zal worden.

In de derde plaats is zalig zijn ook een echt zielsgeluk. Zalig zijn dat kan je een zielsgelukkig gevoel geven. Verheugd in God, Die je heeft verkoren, verzoend, verzegeld. Vrede met Hem in je hart. En geen vrees voor de dood en het gericht. Je hoeft niet bang te zijn voor sterven, oordeel en gericht. Als je dat ervaren mag dan weet je: er kan niemand gelukkiger zijn dan ik op aarde. Dit is het ultieme en hoogste. En dat zal in de eeuwigheid er altijd ten volle zijn en beleefd worden.

Zalig zijn, dat is wat. Zalig zijn, dat geldt ieder die terecht aan het Heilig Avondmaal gaat. Van iedereen die op goede gronden aan het Heilig Avondmaal gaat, geldt: zalig! Dus dat is wel het mooiste, het heerlijkste wat je ten deel kunt vallen in het leven: avondmaalganger mogen zijn. Misschien zie je er voor het blote ook niet zo gelukkig uit. Misschien moeite in huwelijk en gezin, een kruis van onvervulde wensen en verlangens, niet erg succesvol in zaken en relaties, maar toch: zalig. Iets geweldigers, hogers is er niet op aarde. Mooi he, jongens en meisjes, als je daar later aan mag zitten, dat jij daarbij zou mogen horen. Geweldig he, jongelui, als je daar later bij mag horen.

Maar dan geldt hier ook van waarmee we begonnen: schijn bedriegt. Zalig is niet wat in onze ogen en in onze tijd 'gelukkig' heet. Als je een leven hebt waarbij je een goed inkomen hebt en prachtig huis. Topbaan waarbij je veel van de wereld te zien krijgt. Gezond van lijf en leden bent en nooit een dokter nodig hebt. Het lijkt helemaal af. daar doe je het voor, je opleiding, je stages. Het lijkt het toppunt van geluk te zijn. Maar: niet zalig. God is tegen je, je bent onder de vloek, het is niet duurzaam, het brokkelt af als je oud wordt, het valt om als je sterft, en echt gelukkig, zielsgelukkig ben je nooit geweest, geen halve seconde. Schijn bedriegt. Als je je daarop verkrijkt.....op wat gelukkig lijkt te zijn en te maken, maar wat God tegen heeft, niet blijvend is, niet echt zielsgelukkig maakt, dan laat je je bedriegen voor eeuwig. Voor eeuwig God tegen, voor eeuwig onder de vloek, voor eeuwig zielsongelukkig, onredbaar, onverlosbaar. Schijn bedriegt. Iemand kan gelukkig lijken, iemand kan godsdienstig lijken, maar niet zalig zijn, rampzalig, vervloekt.

De voorbereidingsweek op het Heilig Avondmaal wil ons er eerlijk bij stil zetten. Hier gaat het om. Wil ons eerlijk erbij stilzetten: als ik niet aan kan gaan, omdat ik geen goddelijk recht heb, omdat ik er niet hoor, dan sta ik erbuiten: buiten de zaligheid. Het is niet niets: om geen

avondmaalganger te kunnen zijn. Om te moeten zeggen: ik heb er geen deel aan. Als Jezus nu terug zou komen, zou ik dus voor eeuwig verloren gaan.

2 wie het is

Hoog tijd voor de vraag: wie zijn er zalig? Welke mensen noemt Jezus 'zalig'? Dat heeft Jezus bekend willen maken. Daarvoor heeft Hij de zaligsprekingen in de Bergrede uitgesproken. Dan kun je er op letten. Jezus sprak vanaf de berg. Aan het begin van het Nieuwe Testament heeft Jezus vanaf een berg gesproken. En je kunt denken aan die berg aan het begin van het Oude Testament. Waar Mozes heeft gesproken: de Sinai. Vanaf de Sinai klonken de tien geboden. Gij zult... en Gij zult niet..... . En vanaf deze berg klinken de zaligsprekingen: zalig zijn.... Vanaf de Sinai klonk de wet. Vanaf deze berg klinkt het Evangelie. Inderdaad Evangelie.

Want je zou verwachten als je die twee bergen naast elkaar zet, die twee toespraken, dat dan de zaligsprekingen zouden luiden: zalig zijn die geen andere goden voor Gods aangezicht hebben, die voor beelden niet buigen noch hen dienen, die Gods Naam nooit ijdel gebruiken, die de sabbatdag heiligen, die vader en moeder eren, die niet doodslaan, nooit echtbreken, stelen, nooit vals getuigenis spreken, nooit begeren iets wat van hun naaste is. Want God gaat toch niet om Zijn wet heen? God zet in het Nieuwe Testament en als het om zalig worden gaat, Zijn wet toch niet opzij? Nee! Daarom is er Eén gekomen die het heeft gedaan. De Heere Jezus, Die al de wetten volkomen heeft gehouden. Van binnen en van buiten, van begin tot eind, in daden en gedachten, voor de vorm en in bedoeling en motieven, voor 100 %. Jezus Christus. Hij volbracht gerechtigheid. Zo noemen we dat: die gehoorzaamheid aan Gods wet: gerechtigheid. Maar was Hij zalig? Nee, Hij kreeg God tegen. Op Hem viel de vloek. Hij werd verstoten en verlaten door God, kwam in de angst der hel van de godverlatenheid.

Maar zo verdiende Hij de zaligheid. Met Zijn gehoorzaamheid en lijden en sterven, met Zijn bloed. De zaligheid is in en door Hem. En niet en nooit door mijzelf. Want ik heb geen gerechtigheid. Niet één draad of daad. Als ik wat heb dat het lijkt te zijn: kijk dan eens goed. is het motief pure dankbaarheid aan God en wederliefde? Kijk nog eens: is het doel alleen God te eren en Zijn Naam te laten verhogen? Kijk eens goed: is het zuiver voor 100 % van harte en spontaan en brandend en vol van verlangen? Daar valt alles af. Al mijn vermeende gerechtigheden vallen door de mand. Ondeugdelijk. Geen gerechtigheid. Onwaardig. Alle eigengerechtigheid bladdert af en is ondeugdelijk. Niets over. Als het van

mij afhangt krijg ik nooit zaligheid, word ik het nooit, blijf ik voor eeuwig onder Gods vloek. Maar er is gerechtigheid van een Ander. Van de Heere Jezus. Die Hij mij schenkt en aanbiedt. Erkent u dat u geen draad eigen gerechtigheid hebt? Geloof u dat Jezus ook u Zijn gerechtigheid aanbiedt? Kunt u die niet missen? Raakt u die aan omdat die alleen zaligheid geeft? Dan ben je een burger van het Koninkrijk der hemelen.

En die burgers van het Koninkrijk der hemelen typeert Jezus in de zaligsprekingen met een aantal trekken. Allemaal trekken die van al die burgers gelden. De burgers van Gods rijk van 9 verschillende kanten bekeken. En één van die typeringen is: zij hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Gerechtigheid: die gehoorzaamheid aan Gods geboden, van harte, uit liefde, en om God te eren en ook innerlijk en geestelijk. In Christus, maar ook in je eigen leven. Vers 20 zegt: anders dan die van de Schriftgeleerden en farizeeën. Die waren gehoorzaam aan Gods gebod voor de vorm, aan de buitenkant alleen. Die waren er soms ook behoorlijk content over en tevreden mee wat ze daarvan terechtbrachten. Maar het gaat om een andere gerechtigheid: gehoorzaamheid innerlijk, uit liefde, dankbaarheid, tot Gods eer. Jezus noemt wat voorbeelden in hoofdstuk 5 verderop: geen dwaas willen zeggen tegen je naaste, eerst vrede met je broeder willen maken, geen vrouw aan willen zien om te begeren, je ja ja laten zijn zonder meer en altijd, iemand de andere wang toekeren als je omwille van het geloof geslagen wordt, je vijanden liefhebben, bidden voor wie je vervolgen, zegenen die jouw vervloeken. En dat uit pure liefde en dankbaarheid, voor 100%, en om God te laten eren en verheerlijken.

Daarvan geldt dan: die kom je altijd tekort in je leven. Was die er maar meer. Daarvan zegt Paulus: ik jaag ernaar of ik het ook grijpen mocht. Was ik maar heiliger, kende mijn leven maar meer gerechtigheid. In de week van voorbereiding merk je hoeveel je die tekort komt. Kijk, een farizeer heeft altijd gerechtigheid. Maar wie zich waarlijk beproeft komt alleen maar tekort. Wie zijn zonden en vervloeking bedenkt. In het licht van al de geboden zoals Jezus ze uitlegt. Innerlijk, motief en bedoeling. Wie de belofte van vergeving om Jezus' wil gedenkt die voelt dat hij geen volkomen geloof heeft en niet met zo'n ijver God dient als hij schuldig is. Wie nagaat of hij ook gezind is om voortaan met zijn hele leven God waarachtige dankbaarheid te bewijzen. Zijn hele leven, waarachtige dankbaarheid. Wat kom ik veel tekort, wat mis ik veel. En wat zou ik graag verder zijn, heiliger zijn. Hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Hoe meer, hoe dieper je jezelf voor Gods Aangezicht beproeft, hoe meer honger en dorst.

Dat is de uitkomst van zelfbeproeving. Heere, ik mis gerechtigheid.

Ik kom tekort. Was ik maar heiliger.

De uitkomst van zelfbeproeving hoeft niet te zijn dat ik gerechtigheid heb, handen vol en zakken vol. Dat ik het waardig moet zijn. Wee degene die denkt hij het waardig is. Laat die vooral afblijven. De uitkomst van zelfbeproeving is ook niet dat ik het niet heb, maar nou en... Als ik maar in de hemel kom, dan is het mij goed. Je gelooft toch om in de hemel te komen en daarmee uit en dat is genoeg. Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Was wat ik in Christus heb, gerechtigheid, maar meer werkelijkheid in mijn leven.

3 waarom het is

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. Zalig: welkom aan de tafel. Want zij zullen verzadigd worden. Daar vallen twee dingen in op:

* zij zullen verzadigd worden. Worden. Dat doe je niet zelf, maar dat doet God. Je wordt verzadigd, door God. Dan staat er verzadigd worden: verzadigd. Dat wil zeggen, meer dan genoeg krijgen, nog overhouden, het lang niet allemaal op kunnen.

* En zij zullen, dus het ligt in de toekomst. Zij zullen verzadigd worden. Het komt, het zal komen. En daarvan is het Heilig Avondmaal teken en zegel. Zij zullen verzadigd worden. Hier, Ik geef er een teken en zegel van: Ik verzadig je, met brood en wijn. Als garantie dat Ik zal verzadigen met gerechtigheid. Ik beloof het. Dat bekende voorbeeld. Je krijgt een fiets voor je verjaardag. En ik geef je alvast de foto uit de folder: deze is het. Zo belooft God: Ik zal u verzadigen. En Ik geef u alvast brood en wijn om het te bevestigen.

Dan zien we weer wat een verschil het is: als je niet aankunt. Dan zul je niet verzadigd worden. Dan zul je eeuwig hongeren en dorsten naar gerechtigheid en naar God en naar water, zonder ooit een druppel te ontvangen. Je wordt niet verzadigd in je eeuwige honger en dorst.

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. Kijk maar, proef maar, Ik geef brood en wijn. Zo zal Ik zal verzadigen met gerechtigheid. En dat is een verzadigd worden door God. Dat kan niemand anders dan alleen Hij. Je meer gerechtigheid geven. Je heiliger leren leven. Je meer liefde en verlangen geven, meer gerichtheid op Hem en Zijn eer. Dat geef je jezelf niet. Daarin ben je zo hulpeloos en afhankelijk. Liefde en verlangen maak je niet. Kijk, gerechtigheid van de farizeeën, voor de buitenkant die kun je jezelf nog wel wat bijbrengen, als je goed je best doet, kun je nog wat strakker gaan leven, nog wat meer tijd eraan besteden, nog wat minder doen op zondag, nog meer voor de buitenkant doen en geven aan geld en tijd. Maar innerlijke gerechtigheid, liefde, verlangen, gerichtheid op God maak je

zelf niet. Dat doet God. En hoe doet de Heere dat? Kijk maar: Hij laat je zien wie Jezus is. Bij brood en beker. Dat Ik met u ben en voor u ben. Dat Ik Mijn Zoon gegeven heb voor u, dat Hij Zichzelf gaf, Ik voor u, dat Hij Zijn lichaam en bloed vergoten heeft voor u. Dat Ik in Hem u een eeuwige zaligheid geef, erfgenaam maak van het eeuwige leven. Zo zeker als u nu brood en wijn eet en drinkt, zo zeker gaf Ik Mijzelf voor u en zo zeker zult u straks eten in Mijn hemels Koninkrijk. En dat geeft liefde, verlangen, en dankbaarheid om God te dienen, dat geeft gerechtigheid die innerlijk is.

Kijk, wij willen altijd het paard achter de wagen spannen. Als ik eerst maar meer gerechtigheid had, heiliger leefde, meer verlangde, meer op God gericht was, dan zou ik durven geloven dat Jezus de mijne is. Eerst heiliger, dan zekerder. Maar het is precies andersom. Komen tot Jezus omdat ik gerechtigheid mis, honger en dorst naar gerechtigheid. En Hij ontvangt mij en zo geeft Hij liefde, en dankbaarheid om in gerechtigheid te leven. Wij willen eerst heilig leven en dan drinken van Zijn liefde. Maar de HEERE zegt: drink eerst van Mijn liefde en dan zul je heiliger gaan leven.

Zij zullen verzadigd worden. Zullen. Dat ligt nog in de toekomst. Heiliger leven, meer dankbaarheid, liefde, gerichtheid op God. Het zal gegeven worden. Dat is een hele les en een heel proces. Het gaat door vallen en opstaan heen. Het gaat door teruggang en weer voortgaan heen. Het is geen rechte lijn naar boven, maar golft zo vaak en zo makkelijk weer naar beneden. En toch: zal verzadigd worden. Vast en zeker. Want de Heere vernieuwt door Zijn bloed en Geest naar Zijn evenbeeld. En laag na laag pakt Hij aan. Steeds dieper dringt Hij door in je leven. Vaak van buiten naar binnen. Eerst gewoontes en daden, eerst het kwade dat je doet, dan het goede dat je nalaat, dan woorden en uitspraken, dan gedachten en begeerten, dan bedoelingen en motieven, dan je diepste innerlijke drijfveren en beweegredenen. Laag na laag dringt Hij door in je leven. Om te heiligen, te zuiveren. Een leven lang door.

Maar juist daarbij dringt hoe langer hoe meer tot je door: verzadigd worden, dat is pas na dit leven. Juist zo zie je steeds meer: wat en ik een eind van het volmaakte vandaan. Je honger en dorst wordt steeds sterker. Er zal iets grondigs nodig zijn om dat te bereiken. Zoals in een ziekte kan zijn: medicijnen helpen niet, er zal een operatie moeten komen om het echt weg te halen. Medicijnen van het Woord en het sacrament helpen niet afdoende, er zal een operatie nodig zijn. Een hele ingrijpende, de operatie van het sterven. Het mes van de dood haalt alle zondecellen weg helemaal weggesneden en weggeworpen. En door die operatie heen word ik verzadigd. Verzadigd van gerechtigheid. Heilig en vol van gerechtigheid

zoals ik zou willen maar hier nooit lukte.

Soms lijkt het er zover vandaan. Soms zou ik er moedeloos van worden. Zou ik denken: het wordt het nooit, het komt nooit zover. Fluistert de duivel, geef het maar op, laat het maar erbij zitten. Maar: zij zullen verzadigd worden. God belooft het alle hongerigen en dorstigen. En Hij verzegelt het met brood en wijn. Ik voed u onderweg. Ik zal u blijven voeden, opdat uw geloof niet zal ophouden. Totdat Ik u verzadigen zal. Vol van gerechtigheid zal maken. Vol van zaligheid.

Amen